

UZASADNIENIE

sporządzone w zakresie ograniczonym przez art. 505⁸ § 4 k.p.c.

1. Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.
2. Stan faktyczny sprawy zarówno co do faktów, jak i przepisów prawa mających zastosowanie, był bezsporny. Spór ograniczał się do wysokości należnego poszkodowanym odszkodowania, zakresu prac niezbędnych do usunięcia szkody (zalania) oraz dopuszczalności obciążenia pozwanego kosztami wyceny prac sporządzonej na zlecenie powoda.
3. Przy ubezpieczeniu majątkowym świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku, przy czym w myśl art. 824¹ § 1 k.c., o ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody. Odszkodowanie ma zasadniczo na celu naprawienie szkody wyrządzonej ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu w wyniku zajścia wypadku ubezpieczeniowego. Zgodnie zaś z art. 361 § 1 k.c. do naprawienia szkody ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła.
4. Strony umowy ubezpieczenia mogą zasadniczo określić zasady odpowiedzialności ubezpieczyciela według swojego uznania (w praktyce – określa je ubezpieczyciel w ogólnych warunkach ubezpieczenia). Zgodnie z §34 ust. 1 OWU rozmiar szkody domu lub mieszkania ustala się (z zastrzeżeniem przypadku szkody całkowitej) według kosztorysu naprawczego sporządzonego przez (...), odpowiednio do zakresu uszkodzeń, kosztów naprawy lub remontu niezbędnych do doprowadzenia uszkodzonego mienia do stanu bezpośrednio przed wystąpieniem szkody, z zachowaniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, technologii, materiałów i standardu wykończenia, bez naliczonego narzutu zysku (pkt 1), albo według udokumentowanych rachunkiem kosztów (pkt 2). Prawo ubezpieczyciela do kosztorysowego ustalenia wysokości odszkodowania w oparciu o sporządzony przez siebie kosztorys nie może być rozumiane jako przyzwolenie na to, by ubezpieczyciel wywiązał się z zapłaty zgodnie z § 34 ust. 1 pkt 1 OWU poprzez zapłatę jakiejś kwoty na bazie ewidentnie wadliwego czy zaniżonego kosztorysu (sam dokument OWU nakazuje, by był on „odpowiedni do zakresu uszkodzeń, kosztów”, itd.). Sąd uznaje zatem za dopuszczalne kwestionowanie wysokości ustalonego na podstawie § 34 ust. 1 pkt 1 OWU wynagrodzenia bez jednoczesnego przedstawiania dowodów na poniesienie innych lub wyższych kosztów niż te przewidziane w kosztorysie ubezpieczyciela.
5. Powód w swoim kosztorysie przewidział wykonanie robót nieujętych w kosztorysie sporządzonym przez ubezpieczyciela – osuszanie pomieszczeń, usunięcie zacieków i odgrzybianie (kosztorys powoda – k. 15-27; kosztorys pozwanego – k. 62, plik kosztorys2001472185.pdf). Skoro u poszkodowanych doszło do zalania kilku wewnętrznych ścian mieszkania na skutek wycieku z zaworu bezpieczeństwa zamontowanego za zasobnikiem wody w kotłowni (k. 62, plik Protokół lokalizacja wycieku - Z. 482.pdf), to już w świetle wiedzy powszechnej i zasad doświadczenia życiowego można wiedzieć, że dla pełnego usunięcia jego skutków niezbędne będzie osuszenie ścian, usunięcie zacieków i ewentualnego zagrzybienia. Niewątpliwie bowiem wyciek z takiej rury trwał już jakiś czas przed chwilą, kiedy mógł zostać dostrzeżony i został dostrzeżony przez poszkodowanych, przez co ściany i podłoga uległy zawilgoceniu oraz mógł (z dużym prawdopodobieństwem) rozwijać się w nich grzyb. Pominięcie więc wspomnianych kosztów przez ubezpieczyciela w swoim kosztorysie powodowało zatem, że stan poprzedni budynku nie zostanie przywrócony.
6. Sąd zdecydował się w tej sprawie polegać na własnych rozważaniach i nie dopuszczać dowodu z opinii biegłego, albowiem zgodnie z art. 505⁷ § 1 i 2 k.p.c. ilekroć ustalenie zasadności lub wysokości świadczenia powinno nastąpić przy zastosowaniu wiadomości specjalnych, od uznania sądu zależy powzięcie samodzielnej oceny opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy albo zasięgnięcie opinii biegłego. Opinii biegłego nie zasięga się, jeżeli jej przewidywany koszt miałby przekroczyć wartość przedmiotu sporu, chyba że uzasadniają to wyjątkowe okoliczności.

Opinia biegłego z zakresu budownictwa zazwyczaj wiąże się z kosztem przewyższającym 1 600 zł, a strony nie wskazały jakichkolwiek wyjątkowych okoliczności uzasadniających zasięgnięcie opinii kosztowniejszej niż wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie.

7. Dodać należy, że zarówno kosztorys sporządzony na zlecenie powoda, jak i na zlecenie pozwanego, zawierały wycenę usunięcia szkody w momencie pierwotnego jej zgłoszenia (styczeń-luty 2022 r., gdy zalanie było obserwowane tylko w 3 pomieszczeniach) i uwzględniały ceny na 1 kwartał 2022 r. Zarzut pozwanego, że powodowie przyczynili się swoją biernością do powiększenia zakresu szkody, w żaden sposób nie wpływał więc na ocenę kosztorysu prac dołączonego do pozwu.

8. Kosztorys powoda, jakkolwiek mógł stanowić podstawę do rozstrzygnięcia sprawy, to wymagał w pewnych miejscach ingerencji i zmiany.

9. Po pierwsze zdaniem Sądu błędem było zawarcie w kosztorysie (w jego podsumowaniu, k. 27 u dołu) ceny brutto usługi lokalizacji szkody. Skutkiem tego było dodatkowe i bezpodstawne doliczenie do tej kwoty brutto dalszego 8% VAT. Ponadto powód naliczył narzut zysku w wysokości 11,3%, podczas gdy zgodnie z OWU narzut zysku nie powinien być naliczany. Niemniej jednak sam ubezpieczyciel w swoim kosztorysie uwzględnił zysk w wymiarze 5%. Byłoby niespójne i nielogiczne, aby wbrew stanowisku samego ubezpieczyciela całkowicie pomijać narzut zysku w kosztorysie, stąd do obliczeń bazujących na kosztorysie powoda należało przyjąć narzut 5% w miejsce 11,3%. Po uwzględnieniu tych dwóch kwestii koszty przedstawiały się następująco: robocizna 2 954,27 zł netto; 2 443,17 zł netto; sprzęt 841,24 zł netto, w sumie 6 238,68 zł netto i 6 737,77 zł brutto (z VAT 8%). Po zsumowaniu z kosztem lokalizacji szkody (2 916 zł brutto) otrzyma się 9 653,77 zł brutto i tyle w sumie powinno łącznie wynosić odszkodowanie należne poszkodowanym. Ubezpieczyciel do tej pory wypłacił 7 952 zł, czyli 1 701,77 zł mniej. Powód w sprawie domagał się zapłaty z tytułu odszkodowania należnego poszkodowanym kwoty 1 101 zł, czyli jego żądanie w tym zakresie podlegało uwzględnieniu w całości.

10. Co do kwoty 500 zł tytułem zwrotu kosztów sporządzenia kosztorysu powództwo także zasługiwało na uwzględnienie. Na skutek dokonania cesji wierzytelności cesjonariusz wstępuje w sytuację prawną cedenta jako wierzyciela. W sytuacji, w której przedmiotem przelewu jest roszczenie odszkodowawcze z tytułu dobrowolnej umowy ubezpieczenia, cesjonariuszowi przysługują więc wierzytelności w takiej wysokości, jakie przysługiwały poszkodowanemu w momencie cesji, ale też i dalsze wierzytelności mieszczące się w ramach umowy tego ubezpieczenia.

11. Zgodnie z art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Naprawa szkody w tym przypadku następuje według zasad ustalonych w art. 361 k.c., tzn. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W tych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

12. W wypadku niniejszej sprawy poniesienie kosztów prywatnej ekspertyzy było przydatne i w pełni uzasadnione dla rozstrzygnięcia sprawy bez zbędnej zwłoki. Poniesienie tego kosztu przez powoda pomogło uniknąć zasięgnięcia opinii biegłego, którego wynagrodzenie wynosiłoby pewnie trzy- lub czterokrotność kosztu, który poniósł powód. Było to zatem ekonomicznie uzasadnione, i to także dla strony pozwanej (która w razie przegrania sprawy koszty wynagrodzenia biegłego musiałaby ponieść).

13. **Odsetki.** Zakład ubezpieczeń zobowiązany był do wypłaty odszkodowania zgodnie z treścią art. 817 k.c. w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku i wystąpieniu szkody. Z treści akt szkodowych dołączonych do sprawy wynika, że pozwany o szkodzie był zawiadomiony 25.01.2022 r. (k. 62, plik (...)form_data.pdf). Trzydziesty dzień po szkodzie upływał z końcem 24.02, a zatem odsetki powodowi należały się od 25.02.2022 r. Co do odsetek za 24.02 powództwo zostało oddalone. Co do odsetek od kwoty 500 zł należy wskazać, że powód nie przedstawił dowodu

na zgłoszenie pozwanemu roszczenia w tym zakresie przed wniesieniem pozwu, toteż odsetki zasądzono od upływu terminu na wniesienie sprzeciwu, 14 dni po otrzymaniu przez pozwanego odpisu pozwu, czyli od 22 lutego 2024 r.

14. **Koszty postępowania.** Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W tej sprawie Sąd uznał, że powód jest wygrywającym proces w całości. Z tego też powodu, może on zatem domagać się od pozwanego zwrotu kosztów procesu w wysokości 1117 zł, na które składały się: opłata od pełnomocnictwa (17 zł), koszty zastępstwa procesowego w kwocie 900 zł na podstawie § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie i opłata od pozwu (200 zł). Kwotę zasądzonych kosztów procesu Sąd powiększył o odsetki, o których mowa w art. 98 § 1¹ k.p.c.

Zarządzenie:

(...)